

Hoe gaat het met de Vriendschapsscholen?

'Ik wist niet dat er zo veel Nederlandse kinderen in een klas kunnen zitten'

Kinderen van 'witte' en 'zwarte' scholen gaan te weinig met elkaar om. Om dit te doorbreken startten JOS in 2003 met de schoolbesturen het project 'Vriendschapsscholen'. Veertig scholen, verschillend in achtergrond en schoolbevolking vormen koppels. Doel: kinderen nader tot elkaar brengen, elkaar's overeenkomsten leren kennen en verschillen leren begrijpen. Gaat dat lukken?

'Ik wist niet dat er zo veel Nederlandse kinderen in een klas kunnen zitten.' Stomverbaasd was Isha (groep 7, basisschool Mozaïek) tijdens het bezoek van zijn school aan de Bergschenhoekse basisschool De Regenboog: 'We zagen voor het eerst Nederlandse kinderen.' Zijn klasgenoten bevestigen dit: in hun buurt, Het Nieuwe Westen, komen zij nooit in contact met Nederlandse leeftijdgenootjes: 'Die spelen ergens anders.' De kennismaking is goed bevallen. 'Ze waren heel lief', vindt Abdullah. Echlem vond dat ze erg netjes spraken: 'Zij zeggen nooit lelijke woorden, zoals wij.' De kinderen uit Bergschenhoek leven anders dan zij, constateert Abdullah: 'Ze houden thuis hun schoenen aan en zijn minder druk met hun geloof.'

'Ze wonen anders', zegt Shena, 'niet in rijtjeshuizen, maar in grote, vrijstaande huizen.

Maar ze hebben ook veel gemeen, merkte zij: 'Het meisje waar ik vriendin mee werd, houdt net als ik van aerobics en kijkt naar Anubis.'

Smurfenlied

Aan het eind van de bezokedag was Abdul verdrietig: 'Ik wou doorgaan met het open podium.' Enthousiast vertelt hij over acts die leerlingen van beide Vriendschapsscholen aan elkaar presenteerden: 'Zij waren grappig, met moppen en een smurfenlied.'

Ook het uitwisselen van hapjes was een succes. De sateetjes met fruit en snoepspekkies vielen enorm in de smaak bij de Mozaïekkinderen, die op Marokkaanse pannenkoeken en loempia's trakteerden.

'Hun pannenkoeken waren anders', meent Abdullah: 'ze waren van zichzelf zoet.'

Samen muziek maken, en vooral de djembe-workshop, vormde voor Edine, Chantal en Hadjar (Regenboog, groep 5) het hoogtepunt van het bezoek van hun school aan de Mozaïek. Chantal: 'Dat had niemand van onze school nog gedaan.'

'De kinderen van de Mozaïek leven in een andere buurt dan wij', aldus Chantal: 'Vies, ouderwets en rommelig.' 'Dat hoort bij zo'n buurt', gelooft Hadjar.

'De gezinnen zijn groter dan bij ons', weet Chantal.

Hadjar, kind van een Marokkaanse moeder, bevestigt dit: 'Wij zijn ook met vier kinderen thuis.'

Hoewel de meiden de kinderen van de Mozaïek nogal wild vonden, hadden zij het toch gezellig met hen. Edina werd dikke vrienden met Amal: 'We zien elkaar niet vaak, maar als we elkaar zien hebben we veel te vertellen.'

'Iedereen', zegt Chantal, 'denkt dat je alleen vrienden in je eigen buurt kan maken, maar ook kinderen van andere scholen kunnen je vriendjes zijn.'

Klaas Vaak

Laura, Nancy en Isabel (groep 8, De Acker Bergschenhoek,) wilden destijds in groep 4 graag hun vriendinnetjes van de Rotterdamse Woltjerschool bezoeken. Dat is er niet van gekomen, wel voerden zij een levendige correspondentie. De vriendschap is een beetje verwaterd, geven ze toe. 'In groep 7 waren ze minder leuk', merkte Isabel tijdens het bezoek aan de Woltjerschool, 'ze deden stoer, zeiden dat we niet konden voetballen. Er zaten een hoop jongens achter me aan, die me later ook nog hebben gebeld en ge-sms't, dat ze verkering wilden.'

'Ze zijn nogal ruw, wij gedragen ons beter', vindt Nancy.

Isabel: 'Zij vinden ons kakkers.'

Laura: 'Toch kan je wel lachen met die jongens. En de meisjes waren aardig.'

De meiden vinden de kennismaking met andere culturen interessant. 'In de moskee vertelde een meneer over de Islam', vertelt Isabel, 'daarna deden ze een Klaas Vaak-pak aan en gingen op een matje zitten bidden. Ze hadden er ook een biljart en een computerkamer.'

Broer

Je kunt ook lol hebben met kinderen van een andere school, ervaren Loles en Efecan (groep 7, De Pijler) en Nashira en Shanisha (groep 7, De Dukdalf). De scholen liggen dicht bij elkaar in de Deelgemeente Feijenoord, maar ze verschillen van schoolbevolking, hoewel de Pijler (Kop van Zuid) gemêleerd is.

'Met verschillende culturen is het leuker dan alleen met Nederlandse kaaskoppen', meent de Nederlandse Loles, die met plezier terugkijkt op de gezamenlijke creatieve middagen in Villa Zebra. Zij vormden koppels met kinderen uit lagere klassen van De Dukdalf (Feijenoord), vanuit de gedachte dat kinderen van dezelfde leeftijd concurrentiegedrag kunnen vertonen. 'Schattig', vond Loles de Turkse meisjes en Surinaamse jongetjes.

Surinaamse Sony (Dukdalf) was de grote vriend van Efecan: 'Ik zal hem nooit vergeten. Eerst luisterde hij niet, maar daarna zei hij 'broer' tegen me en deden wij alles samen. Ik heb niks met creativiteit, maar door die andere kinderen werd het de moeite waard.'

Straattaal

'We leven anders, zijn anders, een beetje ruw, we gebruiken straattaal, maar het ene is niet beter dan het andere', concluderen Chelsy, Asena en Busra (groep 8, Woltjerschool).

Ze hoeven niet te ruilen met de kinderen van De Acker, ook al wonen die nog zo riant. Chelsy: 'We wonen zelf ook mooi, met een prachtige plantenbak, die wij met de burens verzorgen.'

Ook haar school is oké: 'Met al die culturen is het nooit saai.'

Wilma Gelderblom, directeur van de Woltjerschool, is blij met de inzichten van haar leerlingen:

'Openstaan voor anderen, maar ook je eigen achtergrond waarderen.'

Ook leerkrachten van andere Vriendschapsscholen vinden dat kinderen deze conclusies goed aangeven.

'Ze merken dat ze eigenlijk niet zo verschillend zijn als volwassenen denken', constateert leerkracht Stephan Kling, die vanuit de Mozaïekschool de vriendschapsbanden met De Regenboog coördineert, 'vooroordelen zitten vooral bij volwassenen. Kinderen zijn daar niet mee bezig, die zoeken overeenkomsten, zodat ze samen kunnen gamen of voetballen.'

Evaluatie onder de Vriendschapsscholen geeft hetzelfde beeld. Jos de Bruin (Stichting de Meeuw), die de scholen enquêteerde, concludeert dat leerkrachten de indruk hebben dat activiteiten van Vriendschapsscholen de integratie daadwerkelijk bevorderen: 'Ondanks dat we geen nulmeting hebben gedaan, zijn de effecten zichtbaar: leerkrachten genieten van het wegvallen van verschillen tijdens de ontmoetingen.'

Ook het voortgezet onderwijs heeft het concept ontdekt: twee middelbare scholen gaan volgend jaar een koppel vormen.

Informatie: www.vriendschapsscholen.nl

Uit Rotterdams Onderwijs Magazine